

Revija *Urbani izziv*, strokovna izdaja 2025, številka 21

Zelo smo se razveselili, ko smo izvedeli, da je letošnja častna članica ZAPS postala izr. prof. dr. Kaliopa Dimitrovska Andrews, dolgoletna direktorica Urbanističnega inštituta Republike Slovenije in nekdanja članica uredniškega odbora naše revije. Ob izjemnem prispevku na področju urbanizma je zaslužna tudi za razvoj naše revije kot priznane strokovne publikacije. Za to častno priznanje ji iz uredništva iskreno čestitamo.

Poleg te izjemne novice v tokratni strokovni številki predstavljamo prispevke z različnih področij prostorskega načrtovanja, urbanizma, geografije, arhitekture, krajinske arhitekture in podobnih ved. Tematski razpon letošnje številke je širok – zajema regionalni razvoj, analizo stanja in trendov na stanovanjskem področju, starosti prijazne prostorske prakse v občinah ter povezave med psihologijo, urbanizmom in vsakdanjim življenjem prebivalcev. Obravnava tudi dinamiko družbenih sprememb v mestnih četrtih, kot sta gentrifikacija in turistifikacija, ter razvoj urbanih sosesk in inovativne gradbene pristope, na primer uporabo micelija, obnovljivega in biorazgradljivega podzemnega dela glive, sestavljenega iz tankih nitastih struktur, z nizkim ogljičnim odtisom in zmožnostjo, da organske odpadke pretvori v uporabne gradbene materiale, kar omogoča trajnostno izkoriščanje odpadkov. Posebno pozornost avtorji namenjajo vključevanju modro-zelene infrastrukture, sonaravnim revitalizacijam javnih prostorov, strateškemu prostorskemu načrtovanju ob naravnih nesrečah in uporabi analitičnih orodij, kot je Observatorij mobilnosti. Na koncu številke so predstavljeni tudi pogledi na Expo 2025, ki ga je gostilo mesto Osaka. Gre za predstavitev na podlagi obiska svetovne razstave, ki daje vpogled v inovativne rešitve za trajnostno urbanizacijo in kakovost življenja v mestih prihodnosti.

Kot v prejšnjih številkah smo tudi tokrat pripravili terminološki kotiček, v katerem predstavljamo najpomembnejše strokovne izraze. Med njimi so celostno prometno načrtovanje, ki spodbuja trajnostno mobilnost in enakovredno obravnavo vseh prevoznih načinov, strateško prostorsko načrtovanje, ki omogoča oblikovanje razvojnih usmeritev na lokalni, regionalni in državni ravni, identiteta mesta, ki zajema bistvene značilnosti mesta, ki ustvarjajo njegovo edinstveno podobo, in urbana revitalizacija, ki omogoča oživljanje in prenovu mestnih območij z izboljšanjem fizičnih, družbenih in okoljskih pogojev. Vključeni so tudi termini, kot so turistifikacija, modro-zelena infrastruktura, krožno gospodarstvo, sobivanje in drugi. Predvsem novi termini, ki še niso vključeni v urbanistični terminološki slovar, prispevajo k razvoju in širjenju slovenske strokovne terminologije na področju urbanizma in prostorskega načrtovanja.

Prispevki v tej številki bodo v pomoč strokovnjakom, ki sodelujejo pri prostorskem načrtovanju na vseh ravneh odločanja, in tudi izobraževalnim institucijam, saj so lahko izhodišče za strokovno razpravo in nadgradnjo znanja.

Še vedno velja vabilo k sodelovanju v uredniškem odboru strokovne izdaje, ki pomaga pri širjenju prepoznavnosti revije, predvsem na lokalni, občinski in regionalni ravni. Pri Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije se bomo tudi v prihodnje trudili, da bo Slovenija deležna strokovnih urbanih izzivov. V naslednji številki boste lahko prebirali članke s 36. Sedlarjevega srečanja. Vsem soustvarjalcem in bralcem se v imenu uredniškega odbora iskreno zahvaljujemo za izkazano zaupanje.

Boštjan Kerbler